

Kokous: Geenitekniikan lautakunnan kokous 8/2014
Aika: Keskiviikko 22.10.2014 klo 10.00 - 12.15
Paikka: STM, Kirkkokatu 14, iso kokoushuone, 00170 Helsinki
Läsnä: Matti Sarvas, pj.
Irma Saloniemi, TY, vpj.
Anneli Törrönen, STM, jäsen
Pirkko Kivelä, YM, jäsen
Auli Korhonen, TEM, varajäsen
Leena Mannonen, MMM, jäsen
Anna Kaisa Vääänen, STM, asiantuntija
Helena Korpinen, STM, asiantuntija
Kirsi Törmäkangas, STM, pääsihteeri
Hannele Leiwo, STM, siht.

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden sekä esteettömyyden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi sen päätösvaltaiseksi ja osallistujat esteettömiksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Esiteltävät asiat

3.1 Geenitekniikan lautakunnan kannanotto oligonukleotidimutageneesitekniikoiden kuulumisesta geenitekniikkalainsäädännön soveltamisalaan.

Esitys: Esitetään, että GTLK tekisi välipäätöksen, jonka mukaan ODM-tekniikoiden (mukaan lukien RTDS™) käyttäminen ei kuulu geenitekniikkalaissa (377/1995) ja -asetuksessa (928/2004) määriteltyihin tekniikoihin, jotka kuuluvat kyseisten säädösten piiriin. Välipäätös koskisi ainoastaan ODM-menetelmiä, jotka vastaavat komission Uudet tekniikat -työryhmän loppuraportin osion 5.1.1 määritelmää ja menetelmäkuvausta.

Esitetään, että kansallinen välipäätös olisi voimassa ainoastaan siihen saakka, kun EU:ssa tehdään jäsenvaltioita sitovia muutoksia geenitekniikkadirektiivien 2001/18/EY ja 2009/41/EY sisältämiin geenitekniikkaa koskeviin määritelmiin tai tehdään jäsenvaltioita sitovia muita yhteisiä päätöksiä ODM-tekniikoiden kuulumisesta geenitekniikkasääntelyn piiriin.

Päätös: Lautakunta päätti äänestyksen jälkeen hyväksyä esityksen.

Irma Saloniemen ja Pirkko Kivelän eriävä mielipide on pöytäkirjan liitteenä.

3.2 Geenitekniikan lautakunnan kanta asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.7 ja 18.7 mukaisesti komission päätösehdotukseen hakemuksesta **EFSA-GMO-UK-2007-41**, puuvilla MON 88913.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta kannattaisi komission päätösehdotusluonnosta (SANCO_2014_12313).

Päätös: Esityksen mukainen.

- 3.3 Geenitekniikan lautakunnan kanta asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.7 ja 18.7 mukaisesti komission päätösehdotukseen hakemuksesta **EFSA-GMO-UK-2009-76**, soija 87769.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta kannattaisi komission päätösehdotusluonnosta (SANCO_2014_12311).

Päätös: Esityksen mukainen.

- 3.4 Geenitekniikan lautakunnan kanta asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.7 ja 18.7 mukaisesti komission päätösehdotukseen hakemuksesta **EFSA-GMO-NL-2010-77**, puuvilla GHB614xLLCotton25.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta kannattaisi komission päätösehdotusluonnosta (SANCO_2014_12314).

Päätös: Esityksen mukainen.

- 3.5 Geenitekniikan lautakunnan kanta asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.7 ja 18.7 mukaisesti komission päätösehdotukseen hakemuksesta **EFSA-GMO-BE-2011-101**, rapsi MON 88302.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta kannattaisi komission päätösehdotusluonnosta (SANCO_2014_12312).

Päätös: Esityksen mukainen. Lautakunta kiinnitti kuitenkin huomiota siihen, että seurantasuunnitelma asetuksen (EY) 1829/2003 mukaisissa päätöksissä on kirjattu toisin kuin vastaavaa muuntogeenistä rapsia koskevassa komission päätöksessä 2007/232/EY, joka on tehty direktiivin 2001/18/EY mukaisesti. Mikäli mahdollista, tämä voitaisiin ottaa esille komission pysyvän komitean kokouksessa, jossa käsitellään rapsia MON88302 koskevaa päätösehdotusta.

4. Tiedotusasiat

- 4.1 Merkittiin tiedoksi työ- ja elinkeinoministeriön kirje TEM/1229/00.05.02/2010: Geenitekniikan lautakunta; varajäsenen muuttaminen.
- 4.2 Merkittiin tiedoksi geenitekniikan lautakunnan toimintaan liittyviä tärkeitä päiviä.

5. Muut asiat

- 5.1 Geenitekniikan lautakunnalle saapuneita lausuntopyyntöjä:

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi: Luonnos määräykseksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä ja luonnos määräykseksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä. (Dno **8/F/14**);

Sosiaali- ja terveysministeriö: Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi geenitekniikkalain muuttamisesta (Dno **9/F/14**).

5.2 Direktiivin 2011/18/EY toimivaltaisten viranomaisten kokous pidetään 21.11.2014 Brysselissä.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 19.11.2014 klo 11.30.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 12.15.

Puheenjohtaja

Matti Sarvas

Pääsihteeri

Kirsi Törmäkangas

Geenitekniikan lautakunnan kokouksen 8/2014 kokousmuistioon liitettäväksi.

Asiakohdassa 3.1. lautakunta teki äänestyspäätöksen, jonka mukaan ODM-tekniikoiden (mukaan lukien RTDS) käyttäminen ei kuulu geenitekniikkalaissa (377/1995) ja -asetuksessa (928/2004) määriteltyihin tekniikoihin, jotka kuuluvat kyseisten säädösten piiriin. Välipäätös koskee ainoastaan ODM-menelmiä, jotka vastaavat komission Uudet tekniikat -työryhmän loppuraportin osion 5.1.1 määritelmää ja menetelmäkuvausta. Kansallinen välipäätös on voimassa ainoastaan siihen saakka, kun EU:ssa tehdään jäsenvaltioita sitovia muutoksia geenitekniikkadirektiivien 2001/18/EY ja 2009/41/EY sisältämiin geenitekniikkaa koskeviin määritelmiin tai tehdään jäsenvaltioita sitovia muita yhteisiä päätöksiä ODM-tekniikoiden kuulumisesta geenitekniikkasääntelyn piiriin.

Lautakunnan varapuheenjohtaja Irma Saloniemi (Turun yliopisto) ja jäsen Pirkko Kivelä (ympäristöministeriö) eivät voineet yhtyä päätökseen seuraavin perustein:

Kyseisillä oligomutageneesitekniikkaa (ODM) soveltavilla menetelmillä tuotetaan samalla tavoin uusia ominaisuuksia omaavia kasveja kuin niin kutsutuilla perinteisillä GM-tekniikoilla ja siten niiden ympäristövaikutukset saattavat olla hyvin samankaltaisia kuin GM-kasveilla. Esimerkiksi ODM-tekniikoilla tuotetut rapsilinjat ovat torjunta-ainekestäviä ja siten luonnontieteellisestä näkökulmasta niiden ympäristövaikutukset tulisi arvioida samalla tavoin kuin nk. tavanomaisten GM-kasvien. Ei myöskään ole poissuljettua, että käytettäessä toistuvasti ODM-tekniikkaa saman ominaisuuden muokkaamiseksi, lopputulos on epätodennäköisempi kuin mitä luonnollinen mutageneesi voi tuottaa. Koska asiasta päättämiseen ei liity ratkaisupakkoa, katsomme, että tältä osin päätökset lainsäädännön soveltamisesta tulisi tehdä tapauskohtaisesti toiminnanharjoittajan asiaa tiedustellessa.